

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Új politikai párt.

Az ország lakossága már tudomásul vette, hogy Rassay Károly „Szabadelvű párt” címmel új politikai pártot szervez.

Új pártnak nevezzük ezt annak ellenére, hogy egy „Szabadelvű párt” már hosszú ideig kormányzópárt volt hazánkban és Tisza István volt az utolsó szabadelvű párti miniszterelnök.

Ez a régi szabadelvű párt azonban, mely közjogi kérdésben Deák Ferenc elvei alapján állt, felemelte hazánkat a nyugati államok politikai és kulturális színvonalára és ezzel széles mesgyét húzott országunk és a Balkán államok közé.

A helyzet azóta nagyon megváltozott. A közjogi kérdések kiestek a pártprogramokból és a rosszul értelmezett új „világnézeti” kedvezőtlen atmoszférát teremtett a liberális eszmék részére annak ellenére, hogy talán egyedül az orosz szovjet kivételével a többi országok minden pártja a liberáliszmusból, mint a szabadságjogok gyökereiből sarjadzik. Még az angol konzervatív párt is,

am a liberáliszmust nem lehet nálunk sem megőlni, még gázmérgezéssel sem. Mert annyira beleidegződtek annak a közművelődés előretörésével kísérelt elvei még az alacsonyabb műveltségű néprétegek egyedeibe is, hogy minden reakciós megmozdulás az ország közhangulatát találja magával szemben. Mert a szabadelvűség a haladás politikája volt és marad.

Még azt is megállapíthatjuk, hogy a magyar szabadelvűség erőtenyezőinek új pártban való egyesítését mindenki, aki hű maradt azokhoz a politikai hagyományokhoz, melyekben felnőtt, örömmel fogadhatja.

Ennek ellenére a magyar politikai élet küzdőterén nem jöszöhatunk a közel jövőben leendő győzelmet az új pártnak Valószínű különbben, hogy erre maga Rassay sem számít.

Minden politikai pártnak végcélja, hogy kormányra jutva elveit megvalósíthassa. Ehhez tehát az szükséges, hogy minőségileg és számbelileg guvernamentális párt legyen.

Hogy a régi Tisza István pártból sok előkelő és neves politikus él teljesen visszahúzódva a közszerepléstől, az köztudomású, de vannak ilyenek a mai egységes párti képviselők között, sőt magában a kormánypártban is. Hisz Klebelsberg Kunó gróf minden nyilatkozatában Tisza István elvei követőjének vallja magát és Bethlen István gróf miniszterelnökről pedig szintén tudjuk, hogy Tisza István felismerve benne a rendkívüli tehetségű diplomátát: meg akarta nyerni kormányának tagjának.

Lehetetlennek tartjuk, hogy Rassay arra gondolt, hogy a jelenlegi kormánypártból toborozzon híveket annál is inkább, mert ezek a neves politikusok az egységspárt programját nem tartják a liberális elvekkel ellent-

ben állónak. És minthogy programjának sarkalatos pontja a liberális és demokratikus erőknek nemzeti és polgári alapon leendő egyesítése: a szociáldemokrata párt soraiból sem számíthat párttagokra.

„A hazát nem mi veszítettük el, hanem azok, akik itthon voltak és nem teljesítették kötelességüket...”

— mondotta a központi kiküldött a bajai hadirokkantak aiakuló közgyűlésén.

Vasárnap délelőtt tíz óra. A városi színház bejárata előtt tömegek csoportosulnak. Sokan, asszonyok és férfiak, elvéve apró gyerekek befelé iparkodnak a városházára. Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva. Nem is látszik meg a legtöbbször, hogy hadirokkant, vagy hogy valami relációja volna a világ legnagyobb gazságával: a világháborúval. Pedig hadirokkantak valamennyien, ha a külsejük nem is árulja el. Egy azonban leolvasható mindegyiknek az arcáról: rengeteg csapás, bánat, fájdalom és nyomor szántott végig az arcukon: a töméntelen nélkülözés, inség és éhség vont mély barázdákat a szenvedésteljes arcokra.

A városháza közgyűlési terme lassan megtelt a fenti hármaskategória érdekelteivel. A telt padsorok új szint: a kiáltó nyomor, a jogos békéltenség mázát dobta az idegen szemébe. Ahol azelőtt komoly városatyák bibelődtek közügyekkel, ott most a háboru lerongyolódott serege foglalt helyet. A terem nem volt befűtve. A tömeg, amely oda felvonult, fűtötte át lassan saját lehetetlenségével. Eleinte le sem vették a kalapjukat a rokkantak a hideg teremben, de később a magyar ember tisztességtudásával lekerült a fejekről a kalap.

Gyászos asszonyok.

Sok asszony is van jelen: mind egy szálig a szegény sorból és mind hadiözvegy. Feltűnő, hogy az asszonyok mindegyike fekete gyászruhában van. Valamennyi gyászol még ma is. Ki kit. Egyik a férjét, másik a fiát, olyik az apját. Mind a gyász sötét ruháját viseli: egyiken sincs valami elűtő, ríktós ruha. A gyász a legnagyobb demokráciával jön: mindenkit elér és bánattal szépiázza az arc teintjét. Olyanok, mint a gyász néma, befelé zokogó serege.

Bevonul a vezetőség.

Mikor a városháza nagyterme zsúfolásig megtelt a háborura emlékeztető gyászos tömeggel: a rokkantak új elgondolása egyesületét életrekelte férfiak helyet foglaltak a pódiumon. Dr. Kocsis János városi közjogi tanácsnok elnököl addig, míg meg nem választották saját soraikból az új elnököt. A pódiumon a vezető tisztviselők helyén ott ültek most dr. Szilvássy Béla ügyvéd, Csák Boldizsár, a H. O. N. Sz. központi főtitkára, Wunderlich József

Érdeklődéssel várjuk tehát, hogy honnan és kikből fog összeverbuvalódni az új szabadelvű párt, amely legnagyobb népszerűségnek akkor fog örvendeni, ha Tisza István szabta köntösbe öltözködik.

Érdeklődéssel várjuk tehát, hogy honnan és kikből fog összeverbuvalódni az új szabadelvű párt, amely legnagyobb népszerűségnek akkor fog örvendeni, ha Tisza István szabta köntösbe öltözködik.

közgyám és vitéz Kemény Simon festőművész.

A rendőrhatalóság képviselőit dr. Versényi Jenő rendőrkapitány és Toller Ignác jelentek meg az alakuló közgyűlésen.

A közgyűlés megnyitása.

A közgyűlést dr. Kocsis János nyitotta meg. A jelenlevők mindegyikének tekintete, mint a megmerevedett figyelem, hasadt a beszélő vizérléniájába. A magyar föld busképu sudár hajtásai ók, akiket megtépdessett az élet és a megpróbáltatások vihára.

— A háboru rokkantjai és sorstüldözöttjei tíz év óta várják először némán, de most türelmetlenül és élénk figyelemmel, hogy történjen valami intézményes intézkedés, ami lendítene

„A területeket nem mi veszítettük el, hanem azok, akik itthon voltak és nem teljesítették kötelességüket...”

Ezután Csák Boldizsár központi kiküldött emelkedett szólásra s rámutatott azon súlyos gravamenekre, amik a hadirokkant társadalmat érték tíz év óta és érik állandóan. Mindegyiket felhívására a közgyűlés felperenyi felállással áldozott az elesettek emlékének, mert ők voltak az igazi hősök, akik életüket adták a hazáért. Utalt arra, hogy a Károly-csapatkereszt, amelyet minden fronttűzbe került katonának megkapott, kettős szerződés volt az állam és a katona között. Akatona híven teljesítette honfiai kötelességéből eredő kötelességét, az állam azonban nem. A haza nem hálás haza, mert a haza nem teljesítette azt a kötelességet, amit vállalt. Az ó-kori görögök és rómaiak példájával illusztrálta, hogyan gondoskodott akkor az állam katonarokkantjairól. A görögök a nyomorék gyermekeket a Tajgetosz hegyen veszejtették el, nálunk a rokkantoknak jut ki ez a sors Julius Caesar háromszoros fizetést adott hadirokkantjainak, hogy evvel is fokozza csapatai hősiességét, hogy az a katona lássa, hogy az állam nem hagyja el akkor, amikor megrokkann az ütközetekben. Hogyan akarják lelkesíteni a magyar katonát akkor, amikor az ország régi területeinek visszaszerzésére kerül a sor, amikor a mostani generáció látja, milyen osztályrész jut ki a hadirokkantoknak az állam részéről? A haza nem lehet hálátlan érte küzdő és invaliddá vált fiaihoz, mert hiszen az ország területeit nem mi veszítettük el,

keserves sorsukon. A hadirokkantak óriási teljesítményeikért megérdemelnék, hogy fokozottabb gondosságot tanúsítsanak sorsuk iránt, hogy foglal kozzanak velük.

— A háboru alatt Magyarország volt a centrum, ahonnan a világ minden tája felé küdték a magyar ezredeket, hogy bátorságukat, vitézségüket csillogtassák. Akik közös sorsban küzdöttek, azokat meleg bajtársi érzés fűzte össze s szíveiket a közös szenvedés és közös gond forrasztotta, acélozta egybe. A fronton küzdő magyar katonáknak ez a bajtársias érzülete alakította ki a lelkek nagy közösségét, a szenvedések frontját, amely érzélem a háboru befejeztével sem mulhatott el nyomtalanul, ha mindjárt a háboru befejezése után eleinte el is halványodott a kaotikus állapotok és széthúzó tünetek közepette. A sorsazonosság és a közös gazdasági érdekek azonban újból életre galvanizálták a hadirokkant társadalom tömörülési törekvéseit, hogy az összetartás egyesült erejével küzdjenek a siker reményében a hadirokkantak érdekeinek kivívásáért. Eddig a társadalomtól és az államtól várták a segítséget, hogy önként megjön az: de a segítség elmaradt. A hadirokkant társadalom most sorompóba áll, hogy kiharcolja azt, ami a szenvedések és hozott áldozatok árán jogosan megilleti. A közös munka sikeres megvívásának jegyében nyitotta meg a közgyűlést.

— A háboru alatt Magyarország volt a centrum, ahonnan a világ minden tája felé küdték a magyar ezredeket, hogy bátorságukat, vitézségüket csillogtassák. Akik közös sorsban küzdöttek, azokat meleg bajtársi érzés fűzte össze s szíveiket a közös szenvedés és közös gond forrasztotta, acélozta egybe. A fronton küzdő magyar katonáknak ez a bajtársias érzülete alakította ki a lelkek nagy közösségét, a szenvedések frontját, amely érzélem a háboru befejeztével sem mulhatott el nyomtalanul, ha mindjárt a háboru befejezése után eleinte el is halványodott a kaotikus állapotok és széthúzó tünetek közepette. A sorsazonosság és a közös gazdasági érdekek azonban újból életre galvanizálták a hadirokkant társadalom tömörülési törekvéseit, hogy az összetartás egyesült erejével küzdjenek a siker reményében a hadirokkantak érdekeinek kivívásáért. Eddig a társadalomtól és az államtól várták a segítséget, hogy önként megjön az: de a segítség elmaradt. A hadirokkant társadalom most sorompóba áll, hogy kiharcolja azt, ami a szenvedések és hozott áldozatok árán jogosan megilleti. A közös munka sikeres megvívásának jegyében nyitotta meg a közgyűlést.

hanem azok, akik itthon voltak és nem teljesítették kötelességüket. (Ugy van!) A magyar hadigondozást önkény és szeretet hiánya jellemzi tíz év óta. Nálunk a hadirokkant ügyből koldusüggyet csináltak. A Magyarországnál sokkal rosszabb helyzetben lévő Ausztria tudott a hadirokkantak emberséges ellátásáról gondoskodni. Németországban egy hadirokkant évi 240 márkát kap. A világtalan hadirokkantak mellé az állam egy-egy vezető kutyát is adott s a kutya ellátására évi 35 márkát folyósít, addig nálunk egy hadirokkant évi 12 pengőt kap. (Ebből az összehasonlításból azután erős következtetést vont le a szónok a német vakvezető kutyák javára) Igenis az államnak és a társadalomnak súlyos kötelezettségei vannak a hadirokkant társadalommal szemben. Az állam intézményesen gondoskodjék törvénytlen először a hadiözvegyekről, utána pedig a rokkantak kötelező alkalmaztatásáról, hogy ne érje az a csufság a rokkantakat, hogy a szemükbe mondják:

— Alkalmaznám, ha nem volna rokkant!

A rokkant ügyet nálunk rendeletekkel szabályozták s ami jót akar az egyik rendelet, azt lerontja a másik.

— Nem akarom a kedélyeket izgatni, nem célom kiélezni a helyzetet, de lehetetlen az, hogy hadiözvegyek havi 5-10, 16 pengőt kapjanak.

Hangok: és a hadirokkantak havi 1 pengőt, illetve 92 fillért, mert 8 fillért

Eredeti angol és holland rum és likőreszenciák, ezek készítéséhez finom szesz, valódi tokaji konya, rum, tea stb. olcsó és megbízható a Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

levonnak a postautalványra.

Egy élesebb hang: A rokkantak kihalására spekulálnak. Ezután a hadirokkantak szövetségbe tömörülésének fontosságáról beszélt a nagy éljenzés közben tejezte be beszédét.

Megalakul a helyi csoport.

Az éljenzés elültével ugyancsak Csák Boldizsár javaslatára a közgyűlés kimondotta a Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva Országos Nemzeti Szövetsége bajai csoportjának megalakulását. Ahol 200 tagon alul van a létszám, ott fiók alakul, Baján, azonban csoport.

Majd ismertette a H. O. N. Sz. alapszabályait. A csoport nem politizál, miként a szövetség sem. A tagok külön élhetnek politikai jogaikkal. A csoport tagjai tagdíjat fizetnek és pedig a hadiözvegyek havi 20, a rokkantak havi 30 fillért fizetnek, vagy vagyoni helyzetük szerint többet is. Aki annyira szegény, hogy ezt sem képes fizetni, annak a csoport elengedheti a tagdíjat. A bajai csoportnak egy fillért sem kell beszolgáltatnia a központnak, mindent a csoport használ fel saját céljaira, esetleg egyes tagok segélyezésére.

Egy hang: A havi 92 fillérből nem nagyon futja a tagdíj.

A gyűlés elfogadta a javasolt tagdíjakat.

Megválasztják a csoport elnökét.

Ezután dr. Kocsis János javaslatára hozzákezdtek a tisztikar megválasztásához. Elnökké egyhangulag dr. Szilvássy Béla ügyvédet választotta meg a közgyűlés nagy lelkesedéssel. Dr. Kocsis bejelentette, hogy ezzel megszűnt az ő szerepe s az elnöklést átadta az ujonnan megválasztott elnöknek, aki lelkesítő beszédben vázolta saját programját.

A hősök, a rokkantak lettek nemzetünk hulló csillagai: pályájuk a harc tényleg és dicsőfényes volt, mint a meteoroké, de ahogyan a világűrbe hulló csillagok sorsával nem törődik senki, úgy a rokkantakéval és hadiözvegyekével sem. Csatasorba szólítja a rokkantakat, kéri támogatásukat ahhoz a nagy munkához, amellyel a hadirokkantak sorsán akarnak enyhíteni. (Helyeslés és taps)

A bajai csoport és a szövetség programja.

Utána ugyancsak dr. Szilvássy Béla elnök ismertette a H. O. N. Sz. bajai csoportjának programját. Kiváncsoknak tartaná, ha, póttörvénnyel gondoskodnának arról, hogy az országban nyilvántartott 287.000 hadirokkant főrendi képviselést kapjon két taggal a felsőházban, mert hiszen például Baja város 25.000 lakosa is küld felsőházi követet az országgyűlés második házába. A hadirokkantnak azt kéri a kormányzattól és a társadalomtól, hogy az alkalmaztatásnál juttassák őket elsőbbséghez, mert az itthonlévők mégis csak sokat köszönhetnek azoknak, akik a háza védelmében megrokkantak.

Megalakul a tisztikar.

Az előkészítő bizottság javaslatára a H. O. N. Sz. bajai csoportjának tiszteletbeli tagjait megválasztották dr. Burtik Andor városi tisztifőorvost, dr. Oláh Béla orvost, dr. Alföldy József és dr. März Jakab kórházi főorvosokat, dr. Grauaug Ármint, a Tüdőbeteg gondozó főorvosát, vitéz Kemény Simont, dr. Major József és dr. Mészáros Sándor ügyvédek.

Társelnökök lettek: dr. Burtik Andor tisztifőorvos, dr. Oláh Béla ny. ezredorvos, dr. Kocsis János tanácsnok, Horváth Béla városi műszaki tanácsos, vitéz Losonczy György tanár. Alelnökök: Dr. Alföldy József kórh. főorvos, dr. März Jakab kórh. főorvos, dr. Rubin Jenő kórh. főorvos, dr. Grauaug Ármint orvos, Tüdőbeteg gondozó intézet vezetője, Jaszenovits István. Szé-

csényi Imre törvényhatósági bizottsági tagok, Ujvári István, Zegnal Antal közműves kisiparosok. Ügyvezető-igazgató: vitéz Kemény Simon ny. tanító, festőművész, I. titkár: Stich Nándor képezési tanár, II. titkár: Balka Oszkár címfestőiparos. Ügyészek: dr. Major József s dr. Mészáros Sándor ügyvédek. Jegyzők: vitéz Várnagy Győző ny. községi tisztviselő, Kerekes Ernő ny. tanító. Pénztárnok: Hastenteufel Béla trafikos. Ellenőrök: vitéz Somló János m. kir. adótitkár, Börcz János kereskedő. Számvizsgálók: Dittrich István városi főszámvévehelyettes, Genál Mátyás számvévehelyettesi tisztviselő, dr. Klein Miklós ny. pü. számvizsgáló.

A választmányi rendes és póttagjai.

Választmányi rendes tagok: Wunderlich József közgyám, rokkantügyi előadó, Ába Zsigmond asztalos, Berger Fülöp magántisztviselő, Budinszky Lajos vármegyei számvévehelyettes tanácsos, Blahovits István közművessegéd, Darabos Mihály postasegéd, Fábik János cserepessegéd, Gottlieb Ödön lakatosiparos, Gömzsi Imre fodrásziparos, Iszkeitz Kálmán szabóiparos, Kéhl János pénzügyi szolga, Kratochwill Géza városi pénztári ellenőr, Kmetovics Antal pénzügyi szolga, Katzenberger Ferenc kereskedősegéd, Leéh György nyug. községi főjegyző, Lengyel Sándor pénzeszedő, Lampert István cipésziparos, Nádas Lajos tanító, Ottentál Mihály csizmadiaiparos, Ötvös Géza szabóiparos, Pál György szabóiparos, Szűcs Jenő városi írodatiszt, vitéz Tolnai Márton detektív, Várad Gyula közművesiparos, Verók Dezső közművessegéd, Achátz Gyuláné Stefánia szövetségi védőnő, Farkas Ödön nyugdíjas, László Károlyné iparos özvegye, Reiner Józsefné kis trafikos, Dallos Ferencné csizmadia iparos özvegye.

Választmányi póttagok: Agatics Mihály földműves, Babai Ferenc szobafestőiparos, Bajnai József városi hajdu, Bankhardt Lajos asztalosiparos, árkos Benkő Miklós kis trafikos, Buda Mihály ácssegéd, Burger Aurél fényképész, Géver Jakab pénzeszedő, Hornyák Mihály lakatosiparos, Jerkovic F. Sándor kereskedő, Jung József hentesiparos, Krausz Sándor péksegéd, Kummer Ferenc ács, Máté Sándor kereskedő, özv. Bisztriczki Ferencné kis trafikos.

Az országos szövetségi központba a bajai csoport részéről dr. Szilvássy Bélát és dr. Kocsis János szenátort delegálták.

A közgyűlés befejezése.

Csák Boldizsár javaslatára táviratilag üdvözlötték Horthy Miklós kormányzót és dr. Vass József népjóléti minisztert, a rokkantügyek atyai melegsívű istápolóit.

Dr. Szilvássy Béla kioktatta még a rokkantakat, hogyan járjanak el panaszuk orvoslása érdekében a csoport útján. Bejelentette, hogy egy héten belül a Független Magyarország útján közölni fogják, hol lesz a H. O. N. Sz. bajai csoportjának a hivatalos helyisége, majd pedig bezárta a közgyűlést a megjelent 260 rokkant és hadiözvegy éljenzése és tapsai közt.

Négy középiskolát végzett fiú

tanulónak felvétetik a Corvin-nyomdában

Eladó

Erzsébet királyné-utcai házam. Cim a kiadóhivatalban.

ELADOM
esetleg (több részre osztva is) üzlethelyiségnek bérbeadom

Mátyás király-tér 1 számú

házaamat.

Reiter Jakab, Gludovác Ferenc utóda.

Megmozdult a birnami erdő.

Felhívás a frontharcosokhoz

A kormányzó kihallgatáson fogadta vitéz Borbély-Maczkó Ernőt, a Move Országos Frontharcos Szövetségnek országos elnökét, aki részletesen tájékoztatta a kormányzót az országos frontharcos-mozgalomról, annak alapelveiről, célkitűzéseiről s eddig elért szervezési és szociális eredményeiről.

A tájékoztató kiterjedt mindazokra a frontharcos kérdésekre, amelyek igen sok esetben jogos és méltányos sérelmeket jelentenek a frontharcosok életében. Előterjesztés formájában az a kérelem járult a kormányzóhoz, hogy tekintettel a megoldásra váró szociális és frontharcos problémák nagy tömegére, tegye lehetővé e kérdés-komplexumnak intézményes megoldását és pedig a MOVE Országos Frontharcos Szövetsége elképzelése szerint egy megalkotandó frontharcos törvény keretén belül. A kormányzó válaszában kijelentette, hogy őszinte örömmel veszi tudomásul a világháború volt magyar frontharcosainak hazafias alapon egy táborba való szervezkedését, mert nézete szerint így osztatlan egyseget alkotva, könnyebben megoldható lesznek azok a kérdések, melyek a frontharcosok fokozottabb erkölcsi, hazafias megbecsülését és jobb megérettését célozzák.

Foglalkoznunk kell a frontharcosok ügyével — mondta a kormányzó —, mert ők harctéri szenvedéseikkel, megpróbáltatásaikkal föltétlenül kiérdemelték a nemzet hálaát és szeretetét.

A frontharcosok megszervezése már hetek óta folyik Baján is. Minden vasárnap valamelyik városrész iskolájában hívták össze a frontharcosokat és magyarázták meg nekik a mozgalom célját. Most pedig a frontharcos-mozgalom bajai lelkes vezetője, Kocsis Károly tart. főhadnagy a következő felhívást intézte a frontharcos bajtársakhoz:

Ti hozzátok szól szavam, kik a háború vérvizatarából haza kerültek s azóta a gazdasági front harcokai vagytok. Ti hozzátok, kik ígéretet kaptatok, de annál aztán többet nem.

Hogy azonban ez az ígéret valóssággá váljék, zászló alá szövegeket beneteket, hogy így egy zászló alatt küzdjünk tovább érdekeink megvalósításáért. A zászló most is ugyanaz, mint akkor volt: a zászlótartók akkor is mi voltunk csak a jelszó változott. A jelszó most a mi érdekeink megvalósítása.

Ezt azonban csak úgy érhetjük el, ha mindannyian a közös cél érdekében, kézt-kézbe téve a bajtársiasság szellemében együtt működünk. Az együtt működésre sohasem volt nagyobb szükség, mint most és ennek az alapja a bajtársi szellem ápolása. Ezt a bajtársias érzést vagyunk hivatva a mai társadalomba bele vinni, amely társadalom megfeledezett rólunk. Megfeledezett arról az ígéretről, melyet akkor fogadtok, mikor minket a virágos vonatok vittek, mikor családi tűzhelyeinket elhagyva oda mentünk, ahonnan sok százezer bajtársunk nem jött vissza.

Mi tiszteljük a mai társadalmi elhelyezkedést, de kell, hogy mi kapjunk meg az elsőbbséget mindazokkal szemben, akik nem vitték oda életüket ahol a halált osztogatták. A mi testünk volt a bástya, amely megvédte őket és előkészítette boldogulásukat. A mi testünk lesz továbbra is a védőfal azokkal szemben, akik a társadalmi rend felforgatására törekednek. Mi leszünk azok, akik a régi lovagi erényeket felújítva elhalt bajtársaink özvegyeit, árvaikat támogatni fogjuk.

A mi zászlónkon most is az a jelszó „Becsülettel a hazáért”... s mi ennek becsülettel meg is akarunk s meg is fogunk felelni!

Frontharcosok! Siessetek mihamarabb közénk, mert hamar eljár az idő, pedig nekünk hivatásunk van. Az egyesületünk sajnos, már a megalakulásnál látja elmulását, mert az idő eljárt, kihalunk s nincs utánpótlás. Azért most, míg sokan vagyunk, tömörüljünk, hogy közös érdekeinket most, míg arra nekünk van szükségünk, megvédhessük — elérhessük.

Ezt kívánja szolgálni a Frontharcosok Egyesülete.

A sváb gazda esete a „bunyevec” biróval.

Kedélyes, jóízű történet az, amit alább elmondunk arról, hogy milyen tévhit idegződik be néha a nép egyszerű gyermekeinek a lelkébe.

Dr. László Sándor törvényszéki kirendeltségvezető elnöklete alatt a polgári felebbezési tanács egy építkezésből származó komplikált számadási pert tárgyalta a napokban. A tanács tagjai dr. Hoffmann Emil és dr. Hajdu Imre törvényszéki bírák voltak. A peres felek svábok s a tanuk is azok voltak s a tolmácsolás rengeteg időt vett igénybe. Dél előtt 9 órától az ebédidő megszakításával este 6 óráig tartott a tárgyalás: feleknek és tanuknak a kihallgatása.

A tárgyalás ugy történt, hogy a bíróság nem alkalmazott németnyelvű tolmácsot, hanem a kérdéseket állandóan dr. Hoffmann Emil bíró adta fel németül s közben a németül adott feleleteket magyarul diktálta jegyzőkönyvbe dr. László elnök. Az a sváb, akit dr. Flórián Géza képviselt, megnyerte a pert. Este hat óra után elment ügyvédje irodájába, ahol dr. Flórián megkérdezte:

— No, öreg, hogy van megelégedve a pörrel.

A pörnyertes áradozva nyilatkozott (jó volna tudni azonban azt is, hogy mit mondott a pörvesztés)

— Ez egy nagyszerű bíróság, — mondotta nagy elismeréssel. Hogy milyen alaposan kikérdezte a tanukat is és mindenre kiterjedt a figyelme.

A sváb gazda ezután elmondotta, hogy különösen az tetszett neki, hogy az egyik bíró mindig németül kérdezte és németül beszélt, amit a másik szépen lefordított magyarra a protokoll számára.

A budapesti

ROYAL ORFEUM vendéglátóka
Február 17-én, hétfőn az Urániában!

Legkönnyebben fűthetők a **HERAKLIT** lemezekkel épült lakások

Heraklit a legtökéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő
Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

December 18-tól már kapható a **„Béjé 302”** hálózati készülék,
a legmodernebb csodacsövekkel. Rendkívüli teljesítmény, kristálytisztá zenei hang, versenykivüli kedvező ár. Elenyésző üzemeltetés.
Standard, Telefongyári és Philips készülékek váltó-, és egyenáramra 6-12-18 havi kényelmes részletfizetésre eredeti budapesti áron.
Díjtan bemutatás!

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök
elektro- és rádiótechnikai vállalatánál.
BAJA, Szent István-ter 4. — Telefon 255.

6 személyes LANCIA
AUTÓ
olcsón eladó.

Özv. dr. Halászné.

Febr. 17-től febr. 24-ig.
szegedi 10 óráig
Lovassy Ödön és
D. Geiringer János
gyógyászati-alkalmazati
éjjeli szolgálatot
az ügyeletes gyógyszerész
vanárnap délután 10 óráig
a közönség rendelkezésére.

Belvárosban, Mátéházi-utca és Damjanich-utca sarkán 50 év óta fennálló **KOVÁCS- és BOGNÁR-MŰHELY** és mellette egy modern **lakóházzal**

együtt betegség miatt olcsón eladó. Bővebbet:

Weichner Lőrincné
Baja, Erzsébet királyné-u. 6.

Az ideai fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás **PÉCSI BRIKETTEK** szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felültöltő és központi fűtéses kályhákba kőtüanyag nélkül 1500 atm. nyomásán préselve kb. 15 dkg-os prizmákban minden kályhában

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR” kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag-, korom- és salakmentesen égnek tovább és egyenértékűek a gázkoksszal és poroszszénnel. Félannyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

pécsi kőszénbányáinak képviselője

SCHÖN és SAJAI szénagykereskedők.

BAJA,
Haynald-u. 13.
Telefon 26.

SZEGED,
Kölcsey-u. 11.
Telefon 21-01.

Itt az alkalom

hogy *penészesedő szalmazsákját eldobja és helyébe csekély*

P 16 -ért

acélsodrony ágybetétet rendelhessen nálunk, mely olcsó, tartós, szag- és féregmentes, ennélfogva egészséges.

kaphatók

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280.

Zongora

(rövid) eladó vagy bérbeadó
Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Szép konyha

jól felszerelve

a háziasszony büszkesége, öröme
Rosszul felszerelt konyhában a főzés kín.

Főzőedényeket

keves pénzért, ma már jól, beszerezhetünk

Kréneisz Géza

vasüzletében.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekcsanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.